СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ VIII. — Олифантъ, Па. Середа 31-го Октобра 1900. — Число 41.

КАЛЕНДАРЬ.

Октоберъ.

31	С.	† Св. Лука Єванг.
1	Ч.	Іоилъ пророкъ
2	П.	Артемій велмуч.
3	С.	Иларіонъ преп.
4	Н.	**21. по Сош.** Аверкія чудотв.
5	П.	Яковъ братъ Гдсн.
6	В.	Арева муч.

ЗМѢСТЪ.

Вôдъ Редакціи.

Новй книжки: »Руско-анґлійскій проводникъ« 50 ц. »Капиталъ и праця« 10 „ »Борба клясъ« и »Чому робôтники орґанізують ся« 10 ц.

Сй книжки повиненъ кождый Русинъ мати.

Присылайте замовленя вразъ зъ грошми на календарь на рôкъ 1901. Буде коштувати 50 центôвъ, але и буде въ нѣмъ що почитати.

Котрый бизнесменъ не приславъ ще свого адвертайзменту до календаря (оденъ цаль коштуе $1.25, другій, третій и т. д. по 50 цнт.), нехай зробить се всей-часъ, бо потомъ буде за позно. Такъ само нехай всѣ тй спѣшать ся, що хотѣли бъ образокъ якій до календаря дати.

— **Чи** записалисьте собѣ вже »Свободу«? Єсли нѣ, зробѣть то сейчасъ. Не чекайте, щобы васъ хто нукавъ, але пошлѣть 2 доляры до редакціи, а достанете квитъ и »Свободу« точно що тыждня. Памятайте, що »Свобода« все стоить за правдою и за робôтнымъ народомъ, та що чимъ больше людей буде за »Свободу« платити, тымъ буде она и лѣпша и бôльша.

Перегляды тыждневый.

Страйкъ углярôвъ по 41 дняхъ борбы скôнченый. Компаніи згодили ся: 1) пôдвысшити робôтникамъ 10 цнт. на долярѣ, 2) знести рухому скалю платнѣ пôсля цѣны угля и 3) трактувати всѣ другй кривды впростъ зъ робôтниками. Що ся тычить двотыждневои выплаты, то пôсля права пенсилванійского компаніи обовязанй выдавати єѣ на жадане робôтникôвъ. Згода ся важна до 1. апр. слѣдуючого року. На око здавалось бы користи великои зô страйку нема — въ дѣйсности-однакъ користи суть и то великй. Вже користь велика зъ сего, що углярѣ не втратили, але выграли борбу зъ »всемогучими« угльовыми баронами. 10 цнт. на долярѣ значить 20—30—40 долярôвъ бôльше рôчного зарôбку, а се не абы що. Бôльша однакъ користь зъ страйку є моральна. По углекопахъ роблять люде рôжныхъ народностей, звычаями и мовою собѣ такъ далекй, що многй не годнй мѣжь собою нѣякъ порозумѣтись. Компаністы числили дуже на тое. А однакъ показалось, що ся многоязычна маса станула якъ оденъ мужь въ сѣй борбѣ, значить набрала свѣдомости спôльныхъ интересôвъ. 150 тысячь свѣдомыхъ и згôдно дѣлаючихъ людей, се вже поважна сила, котра може не тôлько страйкъ выграти, але и своихъ людей до вскихъ урядôвъ повыбирати. Що тй 150 тысячь робôтникôвъ заховували ся спокôйно, поважно якъ розумнй люде — се такожь показуе, що они по кôлькохъ рокахъ научили ся, що пространствомъ, піяньствомъ и розбишацтвомъ щось доброго годѣ осягнути. Теперь остае углярамъ тôлько одно: не спати якъ давными часами, але орґанізувати ся дальше. Не повинно бути анѣ одного робôтника, щобы до „юніи“ не належавъ, бо коли будуть добре зъорґанізованй, то и безъ страйку достануть вôдъ компаній, що схотять. Розумѣе ся, що кожда народность повинна мати свои вôддѣлы (юніи), щобы всѣ члены даного вôддѣлу могли розумѣти про що бесѣдуесь — о чѣмъ радить ся, та що всѣ тй вôддѣлы мусять творити разомъ одну велику непобѣдиму орґанізацію.

Выборы за плечима. Всюды мітинґи, банды, походы, бесѣды. Готелѣ повнй народу и заводовыхъ політикерôвъ, що старають ся переконати кождого, о спасенности свои партіи. До борбы выборчи станули слѣдуючи партіи: Соціялісты, Соціялъ-демократы, Демократы, Републиканы, Популисты, Срѣбнй Републиканы, Middle-of-the-Road Популисты, Прогибиціоністы, Сполученй Реформаторы и Сполученй Христіяне. Певна рѣчь, що зъ тыхъ 10 партій лишь двѣ: републиканска або демократична выберуть свого президента, значить, будучимъ президентомъ Сполученыхъ Державъ буде William. Помимо того однакъ и другй партіи старають ся о якъ найбôльше голосовъ для своихъ кандидатовъ и слушно, бо и капля воды може зъ часомъ зробити дѣру въ найтвердшôмъ камени, тай мусить прійти часъ коли сй двѣ партіи уступлять мѣсце другимъ бôльше вôдповѣдаючимъ теперѣшнымъ вымогамъ. На нашу думку для Спол. Державъ було-бъ добре, єсли бъ президентомъ выбрано Браєна, бо єсли выйде McKinley, то по 4 лѣтахъ будуть знову голосувати на Браєна всѣ тй, що уважають его за американского Мойсея, що мае вызволити народъ зъ капіталістичнои неволѣ. Мѣжь тымъ, єсли-бъ теперь зôставъ выбраный Браєнъ, то люде переконались бы о 4 роки скорше, що „реформы“ сего Мойсея не годнй зробити сего чого народъ сподѣвавъ ся, а тымъ самымъ народъ зачавъ бы о 4 роки скорше шукати за другими стежками до добробыту кромѣ републиканьскихъ и демократичныхъ. Якъ бы тамъ однакъ не було, хто бы не зôставъ выбраный се одно певно, що кождый чоловѣкъ повиненъ голосувати лишь после свого переконаня. Хто голосуе для страху або своп выгоды, се не чоловѣкъ. але х р у н ь.

Англія и Нѣмеччина зробили мѣжъ собою угоду въ силу котрои мають однако поступати въ справѣ хиньской. Вымѣрена она противъ Росіи, котра заняла великій край Манджурію. Хинцѣ жадають вôдкликаня вôйскъ союзныхъ — революція противъ-рядова шарить ся.

Филиппинцѣ выбили Американцѣвъ минувшои недѣлѣ. Много убитыхъ и раненыхъ. Американцѣ мусѣли уступати.

Буры зробили кôлька щасливыхъ нападôвъ на Анґликôвъ. Въ виду сего Робертсъ зôстае въ Африцѣ и лишь Булеръ вôдъѣхавъ до Европы.

Тымъ,
що кидають на насъ болотомъ.

Послѣдными часами посыпались на »Свободу« и єѣ приклонникôвъ, галицкихъ попôвъ, грозьбы и проклоны въ небувалôй скôлькости ажь зъ трехъ бокôвъ. Кидавъ ихъ »Свѣтъ«, кидавъ и »Правосл. Вѣстникъ«, та найгôрше розъюшивъ ся »Амер. Рус. Вѣстникъ«, мабуть за се, що выдавана мадярскимъ правительствомъ газета »Недѣля«, описала его заслуги и деякихъ „панôвъ правелебныхъ“ зовсѣмъ по правдѣ.

Люденькове вôдъ тихъ трехъ ґазетъ, що радй-бъ насъ въ ложцѣ воды втопити, та змести зъ лиця землѣ, закидають намъ, що мы радикалы, що мы соціялісты, що мы Белзебубы — безбожники, що мы революціонеры, що мы анархісты и всякй другй можливй »істы«.

Мы занадто поважаемо нашихъ читателѣвъ, щобы розводитись широко надъ горячковымъ, повнымъ безсильного гнѣву и лютости балаканемъ нашихъ ворогôвъ, то-жь вôдповѣмо на сй закиды коротко.

1) М ы р а д ы к а л и. Radix — значить: корѣнь. Єсли борба противъ всякои неправды и всякои темноты, котру мы стараемось зъ к о р ѣ н е м ъ в ы р в а т и и засѣяти на ихъ мѣсце правду и просвѣту звесь радикалізмомъ, то мы — радикалы.

2) М ы с о ц і я л і с т ы. Єсли люди, що старають ся другимъ отворити очи, що учать що Богъ справедливый давъ землю и всѣ богатства до ужитку всѣмъ своимъ дѣтямъ, а не лишь богачамъ, котрй закрали божій даръ вôдъ другихъ и теперь надъ ними панують, та що теперѣшнй порядки на свѣтѣ є несправедливй, людскй, а не такй якъ Богъ хотѣвъ, то есть — справедливй — если такй люде, кажемо, звуть ся соціялістами, то мы — соціялісты.

3) М ы б е з б о ж н и к и. Нашъ Богъ — вôдвѣчна П р а в д а, котрôй кождый чоловѣкъ, чи вôнъ признае синодъ, чи папу, чи жадного зъ нихъ, служити може и повиненъ добрыми дѣлами. Вашъ Богъ — се доляръ або рубель вымѣняный на золотй доляры. Сли за те, що выкидаемо вамъ вашй блуды хочь вы называете себе »заступниками« Бога на земли, та що церковныхъ маеткôвъ закупленыхъ кровавымъ грошемъ руского робôтника не хочемо дати въ рукѣ нѣ православнымъ, нѣ айрискимъ епископамъ и не гнемо карку передъ нами — звете насъ безбожниками, то мы — безбожники.

4) М ы р е в о л ю ц і о н е р ы. Єсли людей що ведуть борбу противъ всего, що гниле, брудне, лукаве, хочь старе зовете революціонерами, то мы — революціонеры.

5) М ы а н а р х і с т ы. Єсли за те, що проповѣдуемо волю, що ворогуемо противъ всякихъ кайданôвъ: російскихъ, мадярскихъ чи якихъ небудь другихъ, що скувують людске тѣло або душу — зовете насъ анархістами, то мы — анархісты.

Закидôвъ вашихъ не боимось, бо дѣло наше чисте. И не крыемось зъ нимъ — але що робимо, робимо вôтверто и смѣло. Знаемо, що ворогôвъ нашихъ имя леґіонъ та що они сильнй. Знаемо, що и народъ, на жаль ще темный, не зовсѣмъ насъ розумѣе, а нерязъ може и каменемъ кине. Але знаемо и се, що такъ було зô всѣми новыми думками на свѣтѣ, та що навѣть Христосъ кромѣ посторонныхъ ворогôвъ мавъ пôдъ бокомъ зрадника Юду. Але се насъ не страшить. Мы идемо впередъ. Мовь сей чорный робôтникъ, що працюе хочь и не знае хто буде мешкати въ прекрасной палатѣ на котру камѣне вôнъ зносить — такъ и мы працюемо хочь не знаемо чи дожіемъ здѣйсненя нашихъ надѣй. Працюемо, бо се нашь обовязокъ.

Насмѣшкою, лайкою, або проклонами та страшенемъ люду вы не спините насъ въ дорозѣ. Мы пôйдемъ дальше не оглядаючись на васъ, зъ твердою вѣрою въ святость нашого дѣла. За нами поволи пôйде и народъ, бо зъ нами Правда, то есть — Б о г ъ.

Якъ Русинамъ голосувати?

Щобы вôдповѣсти розумно на се важне пытане, мусимо здати собѣ справу зъ двохъ рѣчей: 1) хто мы е и 2) вôдъ котрыхъ партій найбôльше справедливости и добра сподѣватись можемо.

На перше пытане вôдповѣдь ясна: мы Русины, зъ

(Продовжене на другой сторонѣ).

Якъ нашй Русины роблять весѣлє?

Якъ приде женюхъ а намовитъ соѣ дѣвчину, то на самый передъ молодецъ дастъ кекъ пива або и два; хоцъ часами и нема на тôвко то сой допожичитъ а то мусить быти, бо такій уклатъ. Молодиця зъ дружковъ иде по свыхъ знаемыхъ и проситъ на спросины або руковины. Церемоній при тôмъ не есть, тôлько пиво ся пие на здоровля молодой пары. Котри заможнѣйши, то роблятъ и весѣля богатше. Якъ ся выберають до слюбу, то молодиця знову иде по знаемыхъ и кланятъ ся, проситъ благословенство. Котри богатши, то сой вынаймають два керичи (то е и красно, бо то есть колтура американска), а котри худобнѣйши, то идуть на стрітъ-кару, а молодиця уберать ся ажь пôтъ дзвôницовъ. Якъ придуть домôвъ, то дашто попоѣдятъ и такъ заберають ся до галѣ, де ся ма весѣля отбивати. Панъ староста возме молоду пару и зробитъ маршъ по сали й такъ ся зачинають танцѣ

Х у д о б н ѣ й ш е: то коло 9 ой знову староста зробитъ маршъ такій и росповѣстъ тамъ що до весѣля, якъ знае, а такъ зачне самъ танецъ зъ молодицовъ и положитъ $1.00 на танѣръ а такъ дале наслѣдують дружбове, дружки, а такъ дале всѣ що тôлько ихъ естъ на весѣлю, (але не кожде дастъ дуляра, тôлько по 50 ц., по 25, а и по 10,) же часами та молодиця такъ змучена, що тôлько не хпаде. При тôмъ танци кожде що танцуе достае склянку пива, а хлопъ и сиґаро. Потому знову п. староста провадитъ де на зачеплѣня и бере фляшку горѣвки. Молодецъ сѣдатъ на столецъ, молодиця ему на колѣна и тримать горѣючу свѣчку, котру достане въ церкви и тоту фляшку згорѣвки. По зачеплинахъ честуе товъ згорѣвковъ всѣхъ, котри тамъ сутъ; музыкантови молодецъ платитъ 50 цент. екстра за то, же приграватъ при зачеплинохъ — и такъ знову п. староста провадитъ до галѣ, де вже танцують ажь до рана.

Б о г а т ш е. То накуплять куръ, телятины, свинины, шынки, кексôвъ — всього досъ и поставлятъ довги два столы при еднѣ сторонѣ, а при други ся весѣля забавлятъ. Коло 10 ой або 11-ой год. панъ староста скличе весѣльну дружину и зроблять марчь по сали и такъ всѣ сѣдають до стола, т. е. до вечерѣ. П. староста зачеркатъ по тереляку и всѣ повстають и п. староста змовитъ молитву, а такъ сѣдають и вечеряютъ. По вечери знову п. стар. зачеркатъ и знову змовлятъ молитву, а такъ весѣльну проповѣтъ и знову пуститъ танѣръ около стола або самъ иде. Але таке весѣле то ся не оплатитъ, бо мало такихъ люди естъ, котрый бы зауважавъ, же тотъ чоловѣкъ дае ѣсти и пити та не зачкодило бы дуляра дати; они сутъ звыкли по 25 центôвъ най буде таке або таке то всьо едно Але еднакъ же на весѣля ся ихъ насходитъ тôлько, що ся нема де гнути и южь кожде дастъ того кводра, але жебы такъ на що инше, на яку народно цѣль — та де тамъ.

Сватъ зъ Невъ-Юрку.

Пригоды капуляса.

(Нар. казка).

Былъ еденъ капулясъ (воякъ), котрый три капеляцнѣ при войску выслужилъ т. е. 36 роки. Коли пришолъ конецъ його тромъ капеляціямъ, мысель капуляса была пôти домôвъ на орлопъ и зарасъ подалъ прозбу до капитана о одходъ ай запросилъ капитана, жебы його ласка за його три капеляцнѣ дяяку заплату дати. По выслуханю капитанъ сказалъ: „знаешь що; прийдешь ты заранъ рано, то платня твоя буде готова. За чимъ старый капулясъ мудрый (вôнъ зналъ въ котрôй канцелярнѣ мають ему платню предѣлити) пôшолъ вôнъ пôдъ дверѣ, слухалъ на ключову дѣрку яку платню для нього обсудятъ. Разъ чулъ, що еденъ радный проговорилъ, що якъ ему ниште нычь не треба дати, лемъ 36 палицъ; вôнъ служилъ 36 роки, такъ за каждый рôкъ едну палицу — и всѣ на тое пристали. А капулясъ за дверми всьо выслухалъ тай застараный думае, що треба палицѣ прияти. До рана спати не годенъ, ажь ту приходить ему дуже добрый розумъ. Стае рано на рапортъ по пляцу тай капитанъ говоритъ: „знаешь ты яка платня пре тебе обсуджена?“ — „Но, прошу пана капитана, але я прошу мати пару слова. Може найяснѣйшій цѣсарь обѣцяли менѣ велику платню, а краѣна бы дуже стратила, тому я свою платню найяснѣйшому цѣсарови подарую, а при выплачаню бымъ радъ быти.“ Такъ цѣсарь обсяхъ капулясову платню 36 палицъ, а капулясъ одишолъ дому. Пѣнязий всѣхъ на дорогу малъ 23 центы.

Выбралъ ся капулясъ тай иде домôвъ. Пришолъ вôнъ до едного мѣста проѣлъ, пропилъ тихъ 20 центы, лемъ 3 центы му зостало. Выйшолъ зъ мѣста, иде дорогою. Коли булъ недалеко другого мѣста говоритъ самъ собѣ: „ищы маю 3 центы, то за еденъ выпию горѣлки, а за другий куплю пипку, а за третий тутонь.“ А тамъ стоитъ Исусъ Христосъ и зо св. Петромъ. Такъ Исусъ Хр. до Петра: „Знашь Петре, ты будешь жебракъ, а пôдешь хпередъ тамтого капуляса, будешь просити одъ нього алмужну.“ Такъ св. Петро зробилъ: пôшолъ, стане хпередъ при дразѣ; приде капулясъ, жебракъ Петро проситъ алмужну. Говоритъ капулясъ: „знаешь што жебракъ? — Мамъ 3 центы. Єденъ ти дамъ, а 2 ми зостануть, то гъ мѣстѣ куплю собѣ піпку за одинъ, а за другий тутьонъ, а горѣлки пити не буду.“ Прийде св. Петро ку Исусу, говори Исусъ: „та далъ ти?“ „Єстъ. Говорилъ, що мае 3 центы, то одинъ мѣ далъ, а за одинъ гъ мѣстѣ піпку, а за другий тутьонъ собѣ купитъ, а палюнку пити не буде.“ Говоритъ Исусъ до Петра: „И-ле ты ищы хпередъ нього, а просъ засъ такъ.“ Петро здѣлалъ и сталъ другий разъ хпередъ капуляса яко жебракъ и проситъ алмужну. Капулясъ говоритъ самъ до себе: „Далъ емъ южь едному та не опущу и тебе. Маю два центы, ту машь еденъ, а еденъ мѣ зостане; якъ приду до мѣста то собѣ за нього горѣлки куплю.“ Тай одишолъ капулясъ. Прийде Петро ку Исусу, та проситъ ся Исусъ его: „та далъ ти?“ Говоритъ Петро: „Далъ; говорилъ, що мае 2 центы, то мѣ далъ еденъ, а за другий же собѣ купитъ горѣлки якъ приде до мѣста, а курити не буде.“ Каже Исусъ до Петра: „но, и-ле ты ищи разъ

хоче. | ченыхъ и покалѣченыхъ. | кованя.“ | Японіи. | ти на руки нашои Редакціи.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
published every Wednesday
by the Svoboda Publ. Co.,
112 Jones Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Середу и коштуе:

Въ Америцѣ на	рôкъ	$2.00
„ „ „	пôвъ року	1.00
„ „ „	чверть року	50
„ „ „	оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ		$3.00

Оплачувати газету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
112 Jones Str. — OLYPHANT, Pa.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѝ грошей дôстати.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Увага.

Хотячѝ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Szlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pytcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядниковъ »Союза«, нехай пише до председателя:
REV. A. BONCZEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

(Продовжене зô стороны першои.)

малыми вымками, котрѝ числити годѣ, е робôтники.

Друге пытане троха замотане, але не такъ знову дуже якъ декому здавалось бы.

Зъ партій, котрѝ борють ся о выбôръ президента Спол. Державъ и другихъ урядниковъ, мы можемъ брати пôдъ увагу лишь 3: партію републиканьску, демократичну и соціялістичну. Другѝ партіи анѣ не сильнѝ, анѣ не мають нѣчого такого въ своихъ програмахъ, щобы могло насъ до нихъ притягати.

Кого-жь представляють (чіи интересы) двѣ першѝ партіи републиканьска и демократична?

— Богачѣвъ. Вправдѣ и въ однôй и въ другôй партіи є и бѣднѝ люде, робôтники и т. д., однакъ они належать до нихъ не длятого, щобы сѝ партіи заступали интересы робôтниковъ, але належать зъ причины своеи темноты, або для марныхъ кôлькохъ долярôвъ, даремныхъ цигарôвъ та пива, що при выборахъ дôстануть.

— Чому-жь они »жеруть ся« тѝ двѣ партіи мѣжь собою, коли одна и друга лишь богачѣвъ заступае? Жеруть ся тому, бо партія републиканьска есть партією великихъ богачѣвъ, а партія демократична партією менчихъ богачѣвъ, котрымъ великѝ богачѣ не дають жити. Ось чому они жеруть ся. Се такъ зовсѣмъ якъ два псы, що здыбали кôсть, а оденъ песъ менчій, другій бôльшій. Чи не будуть ся они грызти?

Вправдѣ одна и друга партія обѣцяе вôдъ часу до часу робôтникамъ (особливо жъ передъ выборами) золотѝ горы, але те все не по щирости, а тôлько длятого, щобы собѣ зыскати голосы робôтниковъ, котрыхъ есть міліоны. Въ дѣйсности-жь и одна и друга партія є робôтникамъ противна, ворожа, бо робôтники се власно та кôсть, надъ котрою и однѝ и другѝ хотять панувати и еи пожерти. Доказôвъ на се за богато, щобы ихъ тутъ перечисляти. Выстарчить згадати, що и демократы (Cour d'Alene, въ стейтѣ Idaho) и републиканы (при Croton Dam въ New York, або Шенандоа въ Пенсилванїи) посылали войско противъ робôтниковъ, коли сѝ домагались належныхъ имъ правъ.

Словомъ анѣ одна анѣ друга партія не є партією робôтничою, а що часомъ оденъ або другій робôтникъ, хочь бы и Русинъ, зъ ласки однои або другои партіи дôстане въ дарунку циґаро, бочôлку пива, кôлька долярôвъ, або навѣть зôстане полісменомъ, мѣстовымъ радным, або якимъ урядникомъ, то се-жь прецѣнь ще не показуе, щобы партія котра зробила ему ласку за его часомъ »хрунѣвскѝ« заслуги стояла за робôтниками, анѣ зъ того корысти для загалу робôтниковъ нема.

Остае ще трета партія, соціялістична. Партія ся жадае справедливости для всѣхъ людей безъ взгляду на ихъ барву, вѣру, мову, або полъ, жадае знесеня вôйска, жадае щобы люде не воювали однѝ зъ другими якъ дикѝ звѣрѣ, але сли мають яке непорозумѣне, щобъ въ мирный способъ полагодились — а що найважнѣйше — жадае, щобы всѣ богацтва якъ поля, лѣсы, майны, дальше всѣ фабрики, трены, телеґрафы, тефоны и т. д. були не власностію кôлькохъ людей, але власностію цѣлого народа, а корысть зъ тыхъ богацтвъ, щобы ишла на пожитокъ всѣмъ. Єсли-бъ се сповнилось, то наступивъ бы зовсѣмъ иншій ладъ на свѣтѣ. Тогды робôтники не мусѣли бы страйкувати о пару центôвъ на долярѣ, не мусѣли всегда боятись, що втратять роботу, та журитись що будуть робити якъ постарѣють ся, або що жены и дѣти будуть робити по ихъ смерти, бо тогды робôтниковъ такихъ якъ днесь не було бъ. Тогды всѣ були бъ робôтниками и кождый за свою роботу слушну надгороду дôставъ бы, то есть дôставъ бы все що до житя ему и его родинѣ потрѣбне. Того хоче соціялістична партія и длятого еѣ тôлько слушно робôтничою партією назвати можемо. А що Русины робôтники и що вôдъ сеи партіи тôлько найбôльше справедливости и добра сподѣвати ся належить — тожь всѣ Русины повиннѝ на соціялістичный тікетъ голосувати.

Правда, партія ся днесь въ Америцѣ ще слаба, але сильна вже въ краяхъ европейскихъ. Слаба она тутъ лишь про нерозумъ робôтниковъ, бо хотяй на кождыхъ 100 людей є 75 робôтниковъ, середно-заможныхъ 10, а богачôвъ лишь 6, то таки робôтники все богачѣвъ на всѣ уряды выбирають.

И чи-жь можна потôмъ дивовати ся, що зъ кождого доляра богацтва яке є въ Сполученыхъ Державахъ 6 богачѣвъ мають 82 центы, 19 середно-заможныхъ 15 центôвъ, а 75 робôтниковъ лишь 3 центы? Соромъ, що робôтники терплять такій несправедливый порядокъ на свѣтѣ? Чи думають може, що богачѣ его змѣнять, коли имъ зъ тымъ добре? Нѣ. Лишь робôтники можуть и повиннѝ сю кривду змѣнити, а то черезъ выбôръ до всякихъ урядôвъ людей що стоять за такою змѣною, то есть соціялістôвъ.

А коли робôтники будуть мати своихъ заступниковъ по всѣхъ урядахъ, тогды наступить судъ. Тогды якъ предсказавъ пророкъ Исаія: „Господь выступить судити старшихъ народа и скаже: „Се вы зъѣли (знищили) винницю и награблене вôдъ бѣдныхъ въ вашихъ домахъ. Чому угнетаете мôй народъ и оскорбляете бѣдныхъ?“ Й вôдберуть вôдъ богачѣвъ закрадене ними добро а богацтва землѣ, що Богъ давъ всѣмъ людямъ, будуть уживати всѣ. Й тогды запануе царство Боже и воля Божа, о котрѝ що день просимо, на земли такъ само якъ панують на небѣ.

Дописи.

Зъ Elmira, N. Y.

Думаю, що дехто мусѣвъ застановляти ся зъ пов. читателѣвъ надъ тымъ, що хотяй насъ Русиновъ въ Америцѣ досыть велика купка, то таки маемо до сего часу заледви 4 орґанізаціи до котрыхъ всего на всего належить 13 до 14 тысячь людей. Чому-жь оно такъ? Та-жь вже суть деякѝ Русины понадъ 20 лѣтъ тутъ въ Америцѣ и часъ було чогось научитись не лишь вôдъ Американцѣвъ, але навѣть Нѣмцѣвъ, Чехôвъ, Литвиновъ, Словаковъ, Поляковъ, бо и они лѣпше вôдъ насъ стоять. Занимають ся политикою, мають своихъ лоерôвъ (адвокатôвъ), судіѣвъ, лѣкарôвъ, майстрôвъ, бизнесменôвъ, аґентôвъ, патріотôвъ, людей богатыхъ и т. д., и т. д. А мы чи все маемо бутѝ найгôршѝ, найнизшѝ и волочити ся изъ краю до Америки и назадъ, изъ плейзу на плейзъ, изъ »бурду« на »бурдъ« ажь до гробовои дошки?

Братя Русины, такъ дальше не годно бути, треба ся намъ взяти до роботы. Где есть лишь кôлькоро дѣтей на плейзѣ, треба ихъ дати до школы анґлійскои, а въ дома по руски учити. Треба такожь, шобы и старшѝ учили ся читати, писати и рахувати оденъ вôдъ другого. Треба, щобы где лишь двохъ-трохъ нашихъ людей есть, щобы собѣ спровадили книжки и читали рускѝ ґазеты, бо тамъ знайдуть и про роботу и про політику и про науку и про те якъ жіють другѝ люде и всѣлякѝ другѝ новины. Треба читати, треба ся учити хочь разъ на тыждень, бо оно хоть якъ здае ся мало, а прецѣнь зробить 52 разы до року; а за 52 разы чоловѣкъ мусить таки чогось ся научити, коли ся научить дорогу до Америки хоть тôлько разъ нею перейде. Оно и не такъ трудно тôлько ся треба троха присилити. Отъ привыкне чоловѣкъ тяжку роботу робити, або выпе склянку-двѣ пива и хоть оно гôрке, то потôмъ солодкимъ му ся видить, або научить ся чоловѣкъ у краснôмъ шматю ходити, або привыкне кляcти по анґлійски, або по плейзахъ »муфовати« и въ »бурдахъ« выбирати и т. и., та чому не мôгъ бы до науки до читаня привыкнути? Може, але треба того хотѣти, треба ся до того присилити и то конче, бо до злого насъ є способныхъ богато, але до доброго мало. А якъ будемо ся учити, станемо людьми просвѣчеными якъ другѝ, тогды не тôлько число членôвъ въ нашихъ орґанізаціяхъ збôльшить ся, але тогды зможемо и народну касу завести и рускій нарôдъ въ Америцѣ списати и еміґраційный дôмъ заложити и нашихъ бѣдныхъ школярôвъ спомагати и высоку руску школу мати и банкъ рускій заложити и всѣ нашѝ церкви въ одну орґанізацію получити и політичнѝ клюбы закладати и много много пожиточныхъ рѣчей зробити. Коли змудрѣемо то гды також кождый Русинъ буде старати ся о горожаньскѝ (ситизеньскѝ) паперы и належати до робôтничои орґанізаціи (юніи). И не думайте братя, що се лишь смѣхъ, що то лишь такъ собѣ балакане, але того всего намъ потреба, конче потреба, якъ хлѣба.

Даруйте за деякѝ може острѝ слова, але я не хочу нѣкого образити, лишь правду писати.

М. В. Мороховичъ.

Зъ Fernie, British Columbia, КАНАДА.

Пишу Вамъ, що тутъ є майны и робота иде добре, а »босôвъ« ся такъ не бои мо якъ въ Пенсилвеніи. Єсли намъ ся що не подобае, то идемо на фармы а ласку »босамъ« нѣхто такъ не пасе якъ у Васъ. Я до Спол. Державъ вже бôльше ити не хочу, бо тамъ треба робити 10 годинъ, а тутъ лишь 8 и то $3.00 заробляю, а часомъ и $4.00. Правда — я до Канады нѣкого не кличу, бо не кождому ся подобають тѝ пустынѣ и горы. на котрыхъ снѣгъ цѣле лѣто лежить, або тѝ комарѣ, що въ лѣтѣ страшно кусають. Але все тутъ лѣпше якъ у старôмъ краю, бо не треба слухати панкôвъ нѣ пар... жидôвъ.

Семанъ Драґанъ.

Зъ Ethelbert, Man., КАНАДА.

У насъ погода досыть красна. Мы маемъ низшѝ землѣ, то-жь и все уродилось добре, — посуха не шкодила, хиба хто мавъ посѣяне где на горбахъ. Бараболѣ выдали 15 до 30 бушлѣвъ зъ одного; худоба танша, зарôбкôвъ мало. Нашѝ дѣвчата понадѣвали на себе капелюшики та рукавички и подурѣли — гинуть за Анґликами — думають, що буде рай, а тымчасомъ выдають ся за остатныхъ драбôвъ, лайдакôвъ такихъ, що анґлійскѝ дѣвчата ихъ не хотять*)...

Ю. Сиротюкъ.

*) Пов. дописуватель дуже слушно звертае увагу нашихъ дѣвчатъ, щобы не выдавались за Анґликôвъ, але за своихъ, бо хочь нашѝ хлопцѣ не такѝ гладкѝ та звиннѝ якъ Анґлики то пересѣчно таки вôдъ Анґл. лѣпшѝ. Анґликъ єсли ся женить зъ нашою дѣвчиною, то тôлько на се, щобы она на него робила, а вôнъ, щобъ лежавъ до горы животомъ, а суть и такѝ, що сейчасъ по шлюбѣ выганяють свои жѣнки на рынокъ, кажуть имъ продавати свое тѣло, та ще бють єсли жѣнка не годна заробити певнои сумы грошей. — Ред.

Кумъ Грицъ и Василь.

Василь: — Ну и що жь куме? — страйкъ укінченый; жіемо теперь якъ пирôгъ въ маслѣ! Оденъ разъ и мы показали, що значить мудрый и свѣдомый робôтникъ.

Грицъ: — Правда будемъ теперь ѣсти ажь по бородѣ буде капати, бою ся однакъ, щобы пôзнѣйше не прійшло ся знову вѣшати зубы на клинокъ...

Вас.: — Якъ то? — не розумѣю васъ.

Гр.: — Такъ якъ чуете. Менѣ здае ся, що тѝ капіталісты лишь теперь роблять намъ уступства, передъ выборами, а якъ свого рабіна, МекКінлея, выпхають на президента, схотять знову робити по старому.

Вас.: — О чорта зъѣдять! Тогды застрайкують всѣ майнеры, такъ вôдъ твердого якъ и мягкого угля и покажуть имъ по чому чому локоть квашѣ...

Гр.: — Ну такъ, въ такôмъ разѣ мусѣвъ бы устати всякій рухъ въ краю: трейны (потяги), кораблѣ, фабрики — все бы мусѣло стати, бо уголь есть найважнѣйшимъ продуктомъ свѣтового руху, але пытане, чи майнеры схочуть тримати ся купы?

Вас.: — Схочуть, не бôйте ся! Сей страйкъ многимъ зъ нихъ отворивъ очи и показавъ що значить лучнôсть. Я самъ теперь о много ставъ мудрѣйшимъ.

Гр.: — На правду? то ходѣть и зафундуйте на те конто.

Вас.: — Зафундую, бôгме зафундую, хоть не маю лишь десять центôвъ при душѣ. Ходѣмъ. Знаете, я пôзнѣйше гадаю заложити якій бизнесъ якъ пôйде добре робота. Най то еще буде при насъ, може Богъ дасть, що буду готельникомъ, але тогды гей-гей напемъ ся.

Гр.: — Вѣншую, най Богъ помягае, я першій, все до васъ буду заходити, лишь щобысте давали на книжку а не впоминали ся грошей, бо ображу ся на смерть...

Вас.: — Ну, ну, якось то вже буде.

Гр.: — Вы тогды певно зачнете на бѣдного Грицька дивити ся зъ горы, полюбите лишь »дай«, а »на« анѣ

хпередъ него, станъ а просъ засъ алмужну, ци ти дастъ остатного цента.“ Такъ Петро здѣлалъ. Засъ сталъ хпередъ капуляса яко жебракъ и проситъ одъ него алмужну. Сталъ капулясъ тай думае. Ахъ, скрутилъ головов тай говоритъ: „далъ емъ тамтымъ двомъ та дамъ и тебе. Мамъ одного цента — ту го машь.“ Поскробалъ голову тай змурксталъ: „безъ піпки, тутоню и горѣлки обийдусь“ тай одôйшолъ до мѣста. Прийде Петро ку Исусу, проситъ ся Исусъ Петра: „та далъ ти? „О гей, далъ. Говорилъ, що далъ перше двомъ, то и мене не опуститъ.“ Идутъ Исусъ зъ Петромъ на другу сторону мѣста и говоритъ Исусъ до Петра: „але ищи разъ пôйдешь хпередъ него што ти теперь дастъ.“ Выйшолъ капулясъ на другу сторону мѣста, стае хпередъ нього дуже обдертый жебракъ и проситъ о алмужну. Говоритъ капулясъ: „што ти дамъ, пѣнязий немамъ. Але чекай, мамъ добрый плащъ та розодру на хпôвъ то ти едну половину дамъ, жебысъ ся окрутилъ, босъ голый, а другу половину собѣ лишу.“ И такъ здѣлалъ и одишолъ. Приде Петро ку Исусу, пита ся го Исусъ: „та далъ ти?“ „О гей, далъ менѣ половину съ плаща, жебымъ ся окрутилъ, бомъ голый.“ „Но, теперъ“, говоритъ Исусъ, „идемо оба хпередъ него а даме му заплату за его дары.“ Стали Исусъ зъ Петромъ хпередъ капуляса и кричатъ го. „Чекай добрый чоловѣче“, говоритъ Исусъ до капуляса, „дай ту тоту половину плаща.“ Приложилъ Исусъ до половины що Петро малъ — такъ зосталъ плащъ цѣлый. „Ту машь цѣлый плащъ“. говоритъ Исусъ до капуляса. „А теразъ що пожадашь за тоты 3 центы, котры ты подаровалъ жебракамъ?“ „Я ничь не хочу“, говоритъ капулясъ, „менѣ ничь не треба.“ Св. Петро шепче до капуляса; „просъ славу небесну.“ А капулясъ говоритъ: „Я ти ту дамъ славы.“ Проситъ ся його Исусъ: „що хочешь?“ „Ничь, лемъ такы карты, же съ кимъ зачну грати, жебымъ каждого огралъ.“ Такъ ихъ досталъ, то за першого цента. Проситъ ся его Исусъ: „що хочешь за другого цента?“ Св. Петро шепче до капуляса: „просъ славу небесну.“ „Мѣ жадныхъ славохъ нетреба, я малъ достъ славохъ“, говоритъ капулясъ, „але я хочу такий мѣхъ, же кому повѣмъ: гвойтъ до мѣха, то жебы заразъ гвошолъ хоцъ який моцаръ, а киѣ по нѣмъ; та жебы кыѣ били го гъ мѣху покля я не розкажу.“ И то досталъ за другій центъ. Проситъ ся его Исусъ що хоче за треті центъ, а св. Петро шеппче до капуляса: „просъ славу небесну.“ А ту наразъ оберне ся капулясъ ґу Петрови — гукъ два разъ хъ пискъ, а говоритъ: „ты мене ту будешь баламутити зъ якима-си небесными славами? — ту машь славу!“ А рече капулясъ ку Исусу: „Пане, за треті центъ дай менѣ таку піпку, жебы такой на свѣтѣ никто немалъ; хоцъ бымъ ю дакому продалъ, а она жебы все ґо мі пришла.“ И таку досталъ. Говоритъ Исусъ: „То маешь заплату за свои три центы штосъ жебракамъ даровалъ, а теперъ итъ домôвъ.“ И ся розишли.

Тай иде дорогою дуже веселый, ажъ ту разъ натрафитъ на чоловѣка, котрый сидитъ на дорозѣ и въ рукохъ камѣня дуситъ. Тай задивуваный капулясъ до него говоритъ: „але ты чоловѣче дуже мôцный, коли ты такъ камѣня въ рукахъ дусишь.“ Мôцный говоритъ: „отже не такій якъ ты; може хочешь ся зо мною пасувати?“ и такой встае и иде до капуляса брати ся зъ нимъ а капулясъ кричитъ го: „чекай, ходи перше до мого мѣха, а такъ ся будемо брати.“ Такъ мôцный радъ-нерадъ мусѣлъ гвойти до мѣха а капулясъ розказалъ: „киѣ добрѣ по нѣмъ“ — та го киѣ били ажь мôцный просилъ про Бога, жебы му капулясъ одпустилъ, же вôнъ зъ нимъ пôде и буде его вѣрный другъ. Такъ на тѝ слова и прозбу капулясъ розказалъ мôцному выйти зъ мѣха и ишли оба южь дале дороговъ якъ братя. Ажь ту разъ позерають сѣдитъ хлопъ коло дороги и дуситъ зелѣзо хъ своихъ рукахъ и складае на купки. Капулясъ дивитъ ся и говоритъ: „Чоловѣче, ты мусишь бути дуже мôцный коли ты такъ зелѣзо лехко дусишь, агейже?„ „Не такий якъ ты воякъ, а може ся хочешь зо вномъ пробувати?“ Такъ весталъ моцаръ зъ дороги, а капулясъ южь кричитъ: „до мѣха, а киѣ по нѣмъ.“ Такъ киѣ били моцаря гъ мѣху, што про Бога ся моцаръ просилъ, же зостане его братомъ и пôде зъ нимъ, лемъ жебы го пустилъ зъ мѣха. Такъ капулясъ говоритъ: „зо вномъ мусишь пôти, бо передовномъ не фтечешь ниґде, ани ся не выбешь. Жебысъ зналъ, же я не воякъ, але капулясъ. Такъ южь ихъ есть трохъ. Идутъ разомъ якъ братя дале. Прешли великій кусенъ землѣ, кого тамъ здыбали та здыбали чоловѣка такого, котрый горы перевертал а долины рôвналъ, то былъ превраци-гора. Прийде къ нему капулясъ а говоритъ му: „Чоловѣче, што ты робишь, ци ты хочешь свѣтъ загвадити?“ А превраци-гора му говоритъ: „я и тебе загваджу.“ А капулясъ говоритъ: „ты мене? — то я тя загваджу, подъ до мѣха!“ Такъ превраци-гора гвошолъ до мѣха, киѣ по нѣмъ, такъ киѣ го били ажь превраци-гора кричитъ зъ мѣха: „капулясу, капулясу, брате мой одпустъ мѣ; до смерти буду братъ твой.“ И такъ капулясъ розказалъ киямъ, штобы перестали бити и йому выйти зъ мѣха и южь малъ трохъ мôцныхъ братохъ и ишли разомъ дале, ажь пришли до єдного великого мѣста, хъ котрôмъ мѣстѣ самъ цисаръ бувалъ а тото мѣсто було чорныма фанами пообтѣгане а въ нѣмъ велика жалоба панувала.

(Конець буде).

II. Руско-американска народна пѣсня.

Тать прешло ми прешло изъ Европы писмо, (2 разы, а жалосно).
Жебымъ ся понаглявъ зъ Амерекы фришно: 2.
»Понагляй ся лайдакъ изъ той Амерекы, 2.
Бо ми лесты идуть же тримашь коханки«. 2.
Не тримамъ коханкы, лемъ єдну Анґличку, 2.
Што уна ня носегъ трей рокы у серцу. 2.
Уна ми давала 800 доларей, 2.
Жебы я ся женевъ изъ ньовъ камъ найскорей. 2.
А я ѣ новѣдавъ, же мамъ въ краю жену; 2.
Она ми повѣла, жебымъ недзбавъ о ню. 2.
А я ѣ новѣдавъ, же мамъ въ краю дѣти, 2.
Она ми новѣла, же ничъ тобѣ по тимъ. 2.

Подавъ М. В. Мороховичъ.

рушь, перестанете читати »Свободу« и т. п.; такихъ »бизнесменôвъ« знайдете въ Америцѣ купу.

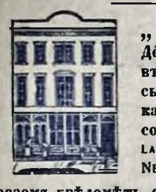
Вас.: — Буде вже того буде, — ще нѣчого нема, а вы вже такъ розкудкудакали ся. Отъ заспѣваймо собѣ лучше.

(Идуть и спѣвають):

Нехай жіє робучій людъ
Що разомъ все дѣлавъ!
Що зрозумѣвъ якій то трутъ
Все мёдъ ему зъѣдавъ;
Що ставъ за права, за свои
Не давъ ся заморить;
Що тыхъ богатыхъ ґольтаѣвъ
Розуму приучить.
Нехай жіють, нехай жіють
Тыхъ міліоны рукъ!
Той пролетарь, робучій людъ
Звôльняе ся вôдъ мукъ,
Ступае разомъ напередъ
И знае хто вôнъ є,
Ярмо скидае, кривду, гнетъ —
Нехай проте жіе!

Пôдслухавъ Чалый.

НОВИНКИ.

— Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Еміграційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою: Mr. John Parylak, 436 East 76 st., New York City, а заразомъ увѣдомѣть о тôмъ секретари пôдъ адресою: Mr. K. Kirczov, 140 Essex Str., Jersey City, N. J.

Комітетъ.

— **Всѣхъ** кому на тôмъ залежить повѣдомляемо, що календарь на рôкъ 1901 буде друкованый не фонетичною правописею, а такою якою друкована »Свобода«.

Редакція.

— **Молоди** хлопцѣ, котрî бы хотѣли учити ся молдерства най ѣдуть до Troy, N. Y., тамъ можуть достати роботу. Зъ початку платня мала — а якъ вывчуть ся, можуть заробляти красный ґрошь и ремесло мають въ рукахъ, не потребують двигати мѣхôвъ, або бабрати ся пôдъ землею за песю платню. Зголосити ся на адресу: S. Rentz, Colonie, N.Y.

— **Около** 5,000 майнерôвъ выѣхало зъ околиць твердого угля на заходъ або до старого краю.

— **Майнеры** въ Muncie, Ind. заложили свою власну компанію, копають угле а зысками дѣлять ся. Самі суть робôтниками и »босами.«

— **Величезный** россійскій военный корабель, замовленый въ Филаделфіи 2—3 роки тому назадъ уже готовый и охрещеный правосл. попами зъ Ню Йорку и Филаделфіи.

— **Украиньска** соціялістична партія завязала ся въ Росіи и стане невдовзѣ выдавати ґазету »Робітник«. Ґазета буде друковати ся въ тайнôй друкарни.

— **Деякі** люде хочуть, щобы »Свобода« була бôльша. Мы на се годимо ся и будемо вôдъ нового року выдавати »Свободу« на 6 сторонахъ або и бôльше, если до нового року достанемо що найменше 500 новыхъ читателѣвъ, що заплатять за газету напередъ.

— **Нашихъ** Лемкôвъ въ старôмъ краю просимо, щобы дописували до »Свободы« про все, що у нихъ нового стане ся, бо такъ въ старокраевыхъ якъ и въ тутешныхъ газетахъ годѣ що про васъ вычитати, а вы чейже жіете. Тутъ люде дуже радо читали бы такі рѣчи.

— **П. В. Кокошь**, зъ Allegheny, Pa. пише намъ: робота у насъ иде добре, робить кождый хто тôлько хоче.

Зъ слѣдуючимъ числомъ застановляемо высылку »Свободы« тымъ людямъ въ старôмъ краю котрі за газету не заплатили. Невдовзѣ зробимо те саме зъ нашими американьскими читателями.

— **Знову** 9 людей згинуло въ Тексасъ въ наслѣдокъ сильнои бурѣ.

— **Редакторъ** »Свѣта«, якъ пише ся ґазета, о. Грушка мае вôдъѣхати до краю, а его мѣсце заняти якійсь академикъ кіевскій.

— **Недалеко** Батавіи знайдено трупа молодого мущины, котрый въ невиданый спосôбъ зôставъ позбавленый житя, бо — острымъ оловцемъ. Лѣкарь потвердивъ, що убійця пхнувъ свою жертву такъ сильно оловцемъ въ око, що дôйшло ажь до мозґу. Стверджуе се знаходяче ся еще оловце въ оцѣ забитого.

— **Велику** побѣду вôднесли соціялісты въ маломъ нѣмецкомъ князѣвствѣ Ґотѣ. Въ краевôмъ соймѣ сеи державы засѣдае всего 19 пословъ; зъ чого при послѣдныхъ выборахъ выбрано ажь 10 соціялістôвъ. Є се отже перша держава на свѣтѣ, де соціялісты мають верхъ.

— **Два** пôдземні потяги въ Парижи наѣхали на себе пôдъ пляцомъ de la Concorde, черезъ що до 40 людей зôстала забитыхъ або тяжко покалѣченыхъ.

— **Бандурокъ** уродило ся въ Сполуч. Державахъ о 5 міліонôвъ бушлѣвъ менче якъ въ роцѣ минувшôмъ. Оденъ ейкеръ картофель выдавъ пересѣчно 83 бушлѣ.

— **Помордували** Вôрменъ и порубували Турки въ околици Діярбекôрь. Войско турецке не робило имъ жадной перешкоды. Вôсѣмъ сѣлъ спаленыхъ и знищеныхъ до тла.

— **Въ** Mt. Carmel Поляки хотять заложити »независлежны« костелъ, мимо сего, що вже мають два — залежне.

— **„Стражь“**, скрентоньска польска ґазета, що выступала всегда нѣбы-то въ оборонѣ люду, станула вôтверто по сторонѣ републиканôвъ. Видно, що честь у тыхъ панôвъ значить менче якъ пару долярôвъ, а одинокою ихъ »идеею« е поборюване айрискихъ бискупôвъ.

— **Бойкотують** польску ґазету »Пенсильвенійскій Куреръ«, выходячу въ Шамокінъ, Па., за се, що выступавъ противъ страйкерôвъ.

— **Мексиканьскі** Индіяне збунтовались и выбили выслане противъ нихъ войско.

— **Въ** Виліямспортъ, Па. двохъ людей стало до розмовы зъ другими двома але незнакомыми. Въ бесѣдѣ сі послѣдні дали имъ зъ фляшки напити ся палюнки, котра мала въ собѣ якусь медицину, бо они сейчасъ поснули, оденъ на вѣки, другій пробудивъ ся, але на довшій часъ буде хорый. Незнакомі поспавши ихъ не забули обрабувати свои жертвы.

— **На** соціялістичныхъ зборахъ въ Перемышли, д-ръ Яросевичъ представлявъ ся правыборцямъ того повѣту яко кандидатъ на посла, заломила-ся перегнила пôдлога а кôльканайцять людей зôстало потовченыхъ и покалѣченыхъ.

— **20** божевôльныхъ утѣкло зъ Mattaawan шпиталю коло Poughkeepsie, N. Y., але ихъ поймали назадъ кромѣ шѣстьохъ. Они збунтовались, напали несподѣвано на сторожѣвъ, вôдобрали имъ ключѣ и старались утѣчи. Дѣялось се нôчною порою. За 6, котрі ще не полапані шукають по лѣсахъ и поляхъ.

— **Фалшиві** срѣбні доляры и менчі грошѣ курсують по Пенсилвеніи. Будьте осторожні!

— **Злодѣѣ** въ околици Scranton, Pa. надобре зачали ґаздувати. Въ Moscow, Elmhurst, Dunmore, Priceburg, Olyphant и другихъ мѣсточкахъ покрали куры, гуски, ярину зъ городôвъ, коровы, конѣ, возы, а навѣть до домôвъ вдирались.

— **Обôкравъ** банкъ въ въ Елізабетпортѣ, Н. Дж. на 106 тысячь долярôвъ, W. Scheiber, клеркъ и утѣкъ. Досп еще его не спôймали.

— **Не** жартуйте зъ оружіемъ. Въ Mid-Valley, коло Mt. Кармелъ, застрѣливъ оденъ Полякъ свого найлѣпшого пріятеля не знаючи, що револьверъ наладованый.

— **Минувшого** понедѣлка всѣвъ на потягъ недалеко Union Springs, Ala. детективъ, щобы арештувати ѣхавшого тымъ потягомъ мордерцю Miles-а. Miles не дававъ ся арештувати и почалась страшна борба. Повынимавши револьверы зачали стрѣляти оденъ въ другого. По осьмôмъ выстрѣлѣ Miles упавъ на землю, а детективъ зачавъ бити его рукоятю револьвера по головѣ. Тымчасомъ хтось пхнувъ детектива ножемъ въ плечѣ. Скорыставъ зъ сего Miles, скочивъ зъ трену и утѣкъ зъ одною кулею въ головѣ, а кôлькома въ другихъ частяхъ тѣла. Детективъ хорый смертельно. Зъ другихъ людей що ѣхали тымъ самымъ потягомъ лишь оденъ дôставъ кулю въ плечѣ, инші вый шли цѣло.

— **Причина** смерти 17 лѣтнои дѣвчины найденои на березѣ рѣки Passaic въ Paterson, N. J., про що мы писали минувшого тыждня, вже выяснена. Чотыри мущины въ вѣцѣ вôдъ 24 до 41 лѣть (а всѣ богацкі дѣти) заарештовані. Они признались, що звабили дѣвчину до готелю, дали еѣ медицину, щобы вôдобрати еѣ притомнôсть, потôмъ вывезли за мѣсто и тамъ еѣ насиловали. Коли дѣвчина не приходила до притомности, завезли еѣ до лѣкаря, щобы еѣ очутивъ, але вже було запôзно — она вже не жила. Тогды „панове“ завезли трупа невинной жертвы надъ рѣку, выкинули мовь здохлого пса, а розбивши еѣ каменемъ голову — лишили.

— **Судіи** присяжні въ скрентоньскôмъ судѣ выпили 2 кварты виски и таки не рѣшили нѣчого. Видно, справа була дуже замотана.

— **700** тысячь долярôвъ укравъ Alvord, урядникъ зъ банку ню йоркского (First National). $5000.00 дôстане той хто его спôймае.

— **Страйкеры** въ Олифантъ, Вилксбери, Hazleton и другихъ мѣсцевостяхъ старали ся минувшого тыждня застановити робôтникôвъ що вымывають угля зъ „колмдомôвъ“ при чôмъ не обôйшлось безъ „кулакованя.“

— **„Соединеніе“** выкинуло въ мѣсяцю септембру 232 членôвъ, а наслѣдокъ того такій, що коло 31. авг. було въ той орґанізаціи 8494, то въ мѣсяцю пôзнѣйше було лишь 8396 членôвъ.

— **Mitchell**, президентъ „юніи“ дôставъ въ суботу золоту вôдзнаку въ дарунку вôдъ Скрентоньскихъ хлопцѣвъ. Зъ тои нагоды вôдбулись походы, бесѣды и т. и.

— **Выбили** жидôвъ, склепы и ихъ начиние понищили, а ґрате на улици попалили розгнѣвані люде въ мѣсточку Буску въ Галичинѣ. Жиды повтѣкали гетъ зъ мѣста на якійсь часъ.

— **Бувшій** міністеръ финансôвъ Спол. Державъ, J. Sherman померъ.

— **Зъ** Сибиру иде до Канады 12 Духоборцѣвъ, що були на выгнаню за довгі роки. Лондонскі квейкры зложили для нихъ $625.00 на дорогу.

— **Росія** замовила въ Сполученыхъ Державахъ велику силу льокомотивъ („инджаѣвъ“), плытъ сталевыхъ на окрыте военныхъ кораблѣвъ, помпъ потрѣбныхъ при выдобуваню зъ землѣ нафты и рôльничихъ знарядôвъ.

— **Заказала** школьна рада въ Chicago уживати въ школахъ публичныхъ книжки въ котрôй знаходять ся выбрані уступы зъ библіи.

— **Гураґанъ** (страшный вѣтеръ) зъ 8-го септембра после обрахунку міністерства рôльництва зробивъ шкоды на 5 міліонôвъ долярôвъ въ скотинѣ, деревахъ и збôжу кромѣ шкоды зробленои будинкамъ и машинамъ рôльничимъ.

— **Величезні** поклады мягкого угля вынайдено на Алясцѣ недалеко Cape Sabine.

— **Списъ** людей въ Спол. Державахъ коштуе около 5 міліонôвъ долярôвъ. Коли всѣ рахунки будуть готові выйде 8 книжокъ, зъ котрыхъ кожда буде мати 1000 сторôнъ друку.

— **Двѣ** и пôвъ милѣ довгій тунель выкопало въ чистôмъ каменп на дорозѣ Great Northern 800 людей въ протягу 45 мѣсяцѣвъ. Копали его зъ двохъ бокôвъ, а обрахунокъ инжинерôвъ бувъ такъ докладный, що коли зôйшли ся разомъ то змылка на бôкъ не выносила анѣ одного цаля.

— **Пшеницѣ** вродило ся сего року въ Канзасъ 78 міл. бушлѣвъ. Такого урожаю не було.

— **Индіянôвъ** въ Спол. Державахъ е 267,900. Зъ тыхъ 45.000 дôстають удержане вôдъ правительства.

— **Воздушный** корабель вынайшовъ ґрафъ Зепелінъ. Кораблемъ тымъ можна ѣздити по воздусѣ зъ вѣтромъ або противъ него, ставати въ дорозѣ, спускати ся на дôлъ, пôдносити ся въ гору и т. и.

— **На** колесѣ закôнчивъ житє бѣдный робôтникъ Андрѣй Кана зъ Плявницѣ шариского комітату на Угорщинѣ. Працювавъ вôнъ при трачцѣ и черезъ неувагу приближивъ ся до паса, котрый пôрвавъ его за одѣжь и кинувъ на зубате колесо, де зôставъ потертый на кавалки.

— **17** рыбацкихъ кораблѣвъ и 200 людей затопила буря 12. септембра.

— **Холера** ширить ся въ Японіи.

Обѣтъ матери.

Жителѣ Брукселѣ, що встають досвѣта, могли видѣти сими днями трогаюче але заразомъ прикре видовище. Якась жѣнка зъ передмѣстя, матѣръ, котрôй двое дѣтей померло, а трете лежало на смертельнôй постели, обѣтувала ити на колѣнахъ зъ найдальшого передмѣстя Иксель ажь до катедры св. Ґудуля. Въ той спосôбъ хотѣла она выпросити житя для своеи послѣднои дитины. Та й додержала обѣту. При помочи двохъ сусѣдокъ пустила ся она досвѣта о четвертôй годинѣ въ дорогу до катедры и станула тамъ о 9 годинѣ, але такъ ослаблена, що передъ самою катедрою зôмлѣла. Колѣна еи були такъ стовчені и покалѣчені, що представляли лишь двѣ великп раны. Нещаслива не могла вже увойти до церкви и еи треба було вôдвезти до шпиталю.

— **После** справозданя Квейкра П. Р. Archer-а, що жіе мѣжь Духоборами въ Канадѣ мали они

	въ 1890	въ 1900 р.
коровъ	184	624
телятъ	53	453
коней	349	468
лошатъ(гачатъ)	33	98
плугôвъ	130	209
возôвъ	178	251.

Поступъ въ протягу одного року великій, а се тому, що Духоборцѣ роблять все разомъ и оденъ другому помагають, а не жіють кождый для себе якъ наші Русины. Нынѣ майже кожде духоборске село мае власну громадску машину до жнива.

— **Комісаръ** працѣ C. D. Wright выдавъ справоздане, въ котрôмъ каже, що за послѣдныхъ 10 лѣтъ платня робôтникôвъ пôднеслась пересѣчно о 3 центы на долярѣ. Не перечимо, що деякихъ добре зъорґанізованыхъ робôтникôвъ спôткала ся »благодать«, але и се правда, що многимъ платню зменчено. Зъ урядовыхъ рахункôвъ, выходить, примѣромъ, що майнеры въ Пенсилвеніи заробляли пересѣчно:

межи 1870 а 1880	рокомъ	по	$382.00
„ 1880 „ 1890	„	„	321.00
„ 1890 „ 1900	„	„	316.00

долярôвъ на рôкъ, то есть менче якъ $27.00 на мѣсяць.

— **Въ справѣ** выборôвъ*) пише намъ оденъ Русинъ такъ: »Якъ чоловѣкъ робить за демократа, то такъ платять якъ и за републикана, лемъ же за републикана бôльше мордерства, бôльшій »лайсенсъ«, бôльше тростôвъ и все дорозше: мясо, цукоръ, мука, желѣзо, дерево; словомъ богачѣ бароны задруть нôсъ до горы, а ты роби за доляра и заплати доляра за выживлене. За демократа люде таніше выжіють и легче на людей, хочь и робота не такъ найлѣпше иде. Такъ повинні мы голосувати на нового на Браена, бо приповѣдка каже, що нова мѣтла добре мете, то чейбы и Браенъ вымѣвъ тотй американскі тросты и цла и подачки и таксы, а грошѣ чи золоти чи срѣбні чи паперові якъ ихъ будемо мати, то будуть добрі.«

*) Подаемо се для характеристики поглядôвъ нашихъ людей. — Ред.

Жертвы на запомогу для страйкерôвъ въ Пенсилвеніи зложили:

Ол. Горощакъ и Василь Моиѣта зôбрали въ Wickhaven, Pa.	$11.50
Попередно	$117.75
Разомъ	$129.25

Дальші жертвы просимо присылати на руки нашои Редакціи.

— **Аґентами „Свободы“** зъ правомъ колектованя грошей суть:

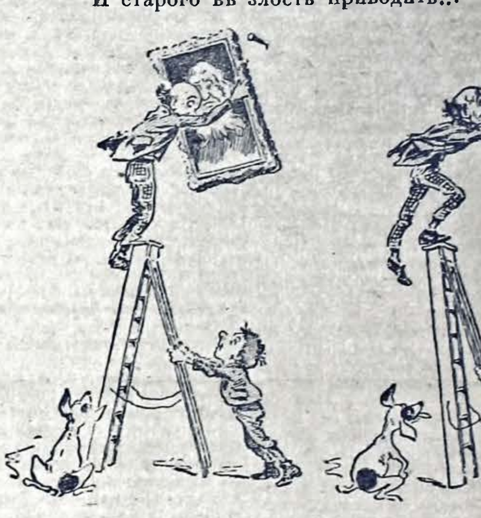
Стефанъ Калакука, Jersey City, N. J.
Иванъ Бурштинъ, Buffalo, N. Y.
Василь Гришко, Northampton, Pa.
Василь Тылявскій, S. S. Pittsburg, Pa.
Алексій Шаршонь, Shamokin, Pa.
Яковъ Руданичъ, Elmira Heights, N. Y.
Петро Г. Ропчковскій, Troy, N. Y.
Александеръ Патронъ, St. Louis, Mo.
Г. Дзюбяньскій, Plymouth, Pa.
Левъ Монѣта, Lansford, Pa.
Иванъ Котапчикъ, Welter, Pa.
Кость Поступакъ, McAdoo, Pa.
Дим. Ванько, Ansonia, Conn.
Василь Рудко, Winnipeg, Man., Canada
Иванъ Сабатъ, Yonkers, N. Y.
Костьо Дубиньскій, Simpson, Pa.
М. Ґовда, Edmonton, Alberta, Canada.
Иванъ Дрогомирецкій, Pleasant Home Man., Canada.

Редакція.

— **Звѣстный** американьскій писатель Ch. D. Warner померъ.

Якъ читателѣ „Кривославного Вѣстника“, тато, сынъ и песъ вѣшали образъ батюшки Ковта.

Панъ Дурѣйка мудрець славный,
Читавъ »Вѣстникъ Кривославный«
И за ту тяжку роботу
Дôставъ образъ въ нагороду,
Ґде була славна персона:—
Ковтъ батюшка и ворона…
А така рѣчь не е ґраты,
Варто ей въ домѣ мати,
Добре на стѣну прибити
Величатись и хвалити.
То-жь закликавъ пса и сына —
Зъявивсь молотъ и драбина,
Казавъ сынови тримати,
А самъ взявъ ся забивати.
Та сыночокъ зле тримае —
Вôнъ зъ псомъ якійсь »бизнесъ« мае,
А драбина всюды ходить,
И старого въ злость приводить…

Тримай лѣпше, ты рекруте!
Крикнувъ врештѣ дуже лютый.
Сынъ въ страху потисъ драбину —
И — все пôйшло на долину…

Що по тôмъ усѣмъ настало?
Яке лихо всѣхъ спôткало?
Можна легко вôдгадати
И зъ образка прочитати.

Я одно ще скажу смѣло,
Що лишь песъ ту выйшовъ цѣло —
Слѣдивъ бачно всю ту штуку
И смѣявъ ся до розпуку....

Чалый.

ДЛЯ НАШИХЪ ДѢТЕЙ.

A GIRL CONQUERS A MEXICAN LION.

Old John Diorn owns a ranch and several thousand head of cattle. The ranch is on the western plains of Texas, about the headwaters of the tributaries of the Guadaloupe. He has three daughters, who have been looking after his herd for several years. It is the boast of these girls that no mustang has ever been able to shake one of them from his back. They are fearless riders and can hurl a lariat with a precision that many a cowboy envies. Since the death of their only brother, who was killed by cattle thieves a few years ago, these young women have ridden after cattle, repaired windmills, killed wolves and frequently branded calves.

One Sunday morning not long ago Norma, who is the oldest of the three, started out on her pony to "ride" the

THE LION TURNED A SOMERSAULT.

wire fence of a small pasture about two miles from the house. "Riding a wire fence" is making a tour of inspection to see that the wires are all up and the posts solid. As the girl started out she swung the belt of her Winchester over the gatepost, remarking that she was not going far and wouldn't need a gun. She was hardly out of sight before an immense Mexican lion sprang out in the road in front of the pony. The beast gave a few loud roars and then disappeared in the direction of a small bunch of cows and calves.

Starting her pony at full speed and yelling at the lion as if she possessed the power in her voice to paralyze all wild beasts, she rode straight toward the terror stricken cattle, coming up with them just as the lion sprang upon the neck of a calf, crushing it to the earth.

The old cows instantly charged the lion, and the mother of the calf gave him such a thrust with her sharp horns that he was forced to relinquish his hold on his prey. The sight of the trembling, frightened little calf aroused the girl's ire, and, swinging her rope over her head, she rode at the lion.

The beast frequently looked back and snarled threateningly, but he failed to find courage enough to offer battle. Suddenly it occurred to the girl that there was no reason why she could not choke the lion to death. She swung her lariat over her head and as the trained pony sprang forward dropped the noose about the lion's neck. The pony instantly braced himself on his haunches, digging his fore feet into the ground, and the lion turned a somersault, striking the earth with his head toward his pursuers. The girl hoped that she had broken the beast's neck, but he was only badly stunned, and the pain that he suffered seemed to increase his rage and courage.

Crouching and emitting a roar, he sprang into the air with all his strength, expecting to land on the pony's neck and tear his pursuers to fragments. The agile little horse turned just in time to feel the claws of the lion grazing his haunches.

All western horses entertain a horror of these lions, for one of their tricks is to lie in ambush on the limb of a tree near where the horses are in the habit of drinking. From these hiding places they fall upon young colts and devour them. The Texas pony knows the Mexican lion, and he fears him more than all other enemies.

So instantly as the lion sprang forward the pony began to run. The rope was tense, and if she had wished to do it the girl could not have unfastened the lariat from the saddle horn. Moreover, she knew the chances were that if the lion were released in his state of rage he would tear the pony and herself to bits. She leaned forward and urged her frightened mustang to do his best.

She reached the ranch gates at her home just as her sisters, accompanied by two young men of the neighborhood, were about to pass through it on their way to church.

"There now!" she shouted. "I have roped and dragged a lion to death."

Her speech of triumph was cut short by a warning scream from one of her sisters, who noticed that the lion was about to regain his feet and renew the battle. One of the Texans sent a bullet through the monster's brain and ended his career.—St. Louis Republic.

One's Will.

One day a little wave—indeed, he wasn't naughty,
Though the others tried to hush and keep him still—
Said, "You mustn't think, my comrades, that I'm quarrelsome or haughty,
But I want to be a rainbow, and I will!"

So the sun came shining gladly, and the wind came blowing madly,
And the little wave leaped up to catch the light,
And for half a glorious minute, with only sunshine in it,
He flashed in seven colors on the sight.

So when behind your task the harder ones come trooping,
While the senses only peace and pleasure crave,
And o'er the humdrum work your heavy head is drooping,
Just think you of that rainbow and that wave.
—Harriet Prescott Spofford in St. Nicholas.

WAR COLORS OF BIRDS.

They Deceive Their Prey and Protect Them From Their Enemies.

War is declared for and against birds as soon as the eggs are broken—war with boys, with cats, with snakes and even with other birds—owls and hawks, for instance. Their plumage bears the colors of war, as our naval vessels do when they don a coat of gray paint.

When birds prey on insects, they aim to steal upon them unnoticed, and the coloring that aids them to do this is called deceptive and aggressive coloration. I watched a great crested flycatcher last summer, and I never saw colors blended more admirably for making him invisible to the insects that he makes war on. He was perched in a tree, chiefly green, but with many leaves already changing to reddish and yellowish tints, and in his own feathers he matched every leaf color—olive green washed with grays and browns like the leaf shadows, the sulphur yellow underneath, and the glowing chestnut hue of the tail. Even his crest seemed to match the long filaments of the blossoms and the slender tufts of young leaves.

All the flycatchers have the greens and grays of leaves in light and shadow, and several kinds show a yellow touch here and there, as the orange crown of the kingbird and the yellowish undertints of others. It is marvelous how these birds seem to vanish from sight when exploring knotholes and crevices in dry wood, so perfect is the assimilation of color.

Woodpeckers, being large birds and feeding on the helpless larvæ and eggs of insects, may fearlessly show their brilliant scarlet or yellow crowns and vests, but the smaller nuthatches and creepers need protective coloring and maskings and reproduce not only the colors of barks and wood, but the stripes and zigzag lines that mark the tree trunks. They often search a tree beside us quite unseen unless we are in the habit of looking out for birds.

So common is protective color for eluding a foe that we can usually tell a bird's habits by its feathers. The ground birds have the brown tints of the earth and its barred and mottled look in sun and shade, as quails, grouse, meadow larks and longspurs; the vireos or greenlets, which live among the leaves, are olive and yellow; the nightbirds are dusky; the cuckoos, birds that love shadowy tree nooks, are olive gray and soft white, blending with the gray, and even the scarlet tanagers, the flamelike orioles, the rose red cardinals, are not so conspicuous when we remember that they feed on bright colored fruits and tree blossoms.

The almost universal law of color for birds is dark above where the light falls and light beneath, on the parts in shadow.

There are other effects of light to shelter birds that are especially conspicuous. The yellow warbler looks wholly yellow to a careless observer, but there is a green shade on his back and flecks of reddish brown leaf color on his breast, and these effects hide him among the leaves. The indigo bird has a bright green light on his glowing blue which protects him in the thickets as he flits from bush to bush. The flicker is very conspicuously colored and marked and loves high places, but there is a tint over head and breast, a rose purple glow like the sunrise or sunset light, which tends to blend bird and high treetop in one suffusion of color and thus helps to conceal him.

There are colors of recognition, too—white thumb marks on the cuckoo's tail and the white feathers that the meadow larks and towhees show as they rise. Such markings make a bird's signal code, and by them they follow their leader and keep in ranks on the march of the migrations.

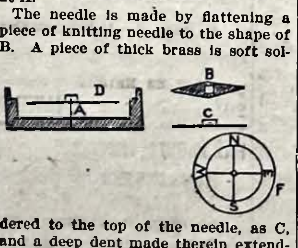
There are also brilliant spots of color, gay crests and ruffs, merely decorative colors, some of which belong to the male bird only, at the time of courtship and nesting. These are supposed to be signs of vitality and strength in birds, so that if there be a combat between two rival bird suitors the brightest colored or more vigorous will win, and thus even these colors may be said to be reproduced by law of battle.

But protective color comes in again with brown and olive mates, the sparrowlike bird mothers, which need special protection as they keep the eggs warm in the nest. The sober wives of the tanagers, of the rose breasted grosbeaks, of the orchard orioles, of the bobolinks and the indigo birds are instances of this kind and also the nestlings, often neutral tinted or even blackish and sooty, as the babies of the glowing bluebirds. These are noncombatants and need not wear the brighter colors of the warlike male birds.—Ella F. Mosby in Philadelphia Times.

How to Make a Compass.

I have made a compass which almost any boy can make. A wooden pillbox serves for the case. A stout pin is driven through the base, as in the drawing at A.

The needle is made by flattening a piece of knitting needle to the shape of B. A piece of thick brass is soft sol-

dered to the top of the needle, as C, and a deep dent made therein extending into the brass.

One end only should be magnetized by rubbing a limb of an ordinary permanent magnet against the part of the needle to be magnetized. The needle should then be set on the pin, as D. A dial, as represented at F, should be pasted in the bottom of the case to denote the various points.—New York Herald.

ВСЯЧИНА.

— Мѣсто Ню Йоркъ потрѣбує денно 59 міліоновъ ґальоновъ воды: довгота каналовъ выносить 500 миль; всѣ будынки школьнй коштують 40 міліон. дол.; „доки" мѣйскй 37 міл. дол.

— Понеже отець не позволивъ бувъ дѣвчинѣ Міннѣ Кессінґеръ въ Джексонъ, О. побрати ся зо своимъ нареченымъ, и понеже она довѣдала ся, що ей нареченый вôдобравъ собѣ житє зъ розпачи, то постановила цѣле житє не выходити зъ хаты. И дѣйсно слова дотримала черезъ 35 лѣтъ не выходила за порогъ, и сего мѣсяця умерла.

НА ИСТОРІИ ПРИРОДЫ.

Професоръ: — Коцюба, ты осле оденъ! Чи ты не знаєшь сего, що якъ я выкладаю о малпѣ, то маєшь дивити ся на мене а не у вôкно!

НЕ ПОМОГЛО!

Докторъ до бабы на селѣ: — Ну, и якже тамъ, помогли вашому чоловѣкови пявки, котрй я записавъ?

Баба: — Та нѣ, прошу божои ласки и пана доктора, бо лишь двѣ мôгъ сиротиско сирй пôлкнути а решту мусѣламъ му зварити...

НАДОСЛАНЕ.

Коломыйка.

А у нашôй Галичинѣ такіи ґаздове,
Що не можуть вни выжити изъ дѣтьми на роли:
То жь продають они свои остатніи быки
Тай идуть гень ажь за море до той Америки.
Зôставляють жѣнки, дѣти наче сиротята
Та працюють въ Америцѣ якъ нѣмй ослята,
А остатный грôшь вôдъ себе жѣнкамъ посылають —
Жѣнки за се изъ кумами дѣти приплоджають.
Пише до ней бѣдачиско: „жѣнкасъ не по чому,
Що ты дала свого лачка кумови свойому;
Забулась ты моя жѣнко на присягу тую,
Якъ мы клали по два пальцѣ на евангелію?
А може ты моя жѣнко „пацери" не мовишь,
Що тамъ тобѣ приказує шестая заповѣдь?
Ой кобы ты рано вечеръ „пацери" мовила
То и шестой заповѣди ты-бъ не просту пила."
„Ой нѣколи я у вечеръ „пацери" не мовлю,
Бо кумъ такъ скоро приходить, що я тôлько стелю.
Ой та я такъ цѣлу нôчку зъ кумомъ балакаю,
А коли люде снѣдають то я въ той часъ стаю,
Рано часу знову не маю „пацери" мовити.
Та бо менѣ треба скоро у пецу палити.
Ой знаю я мôй мужичку ту шесту заповѣдь
Але мене кумъ до того преступства намовивъ."
„Ой тримати ти ся было розума свойого,
Не слухати было кума до такого злого."
„Ой пребачь ми мôй мужичку, того бôльшь не буде,
А що мене кумъ цѣлувавъ — ще и тобѣ буде.
Ой приходь ты мôй мужичку до дому чимъ скорше,
Щобъ мене кумъ не намовивъ до того и бôльше."
„Ой не можу моя люба заразъ приходити,
Та бо теперь въ Америцѣ не можь заробити,
Бо теперь вже такъ не иде якъ за давни часы
Що за мѣсяць або за два посылавъ ємъ грошѣ.
Та що другй посылали на процентъ имъ дали
А вы двое безвстыдныи всьо сте прогуляли
Люде дали на проценты та имъ приростае
А тобѣ по тыхъ розкошахъ бѣда докучае.
Ой не буду вже я тобѣ бôльше грошей слати,
Поки ты не перестанешь кума ночувати .."
Подавъ Н. Г. Пейко

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды панує брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!
Ив. Франко.